

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**EDUCACIÓ STEM PER UNA
CIUTADANIA DIGITAL**

Coordinació: CARRERA FARRAN, FRANCISCO JAVIER

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	EDUCACIÓ STEM PER UNA CIUTADANIA DIGITAL			
Codi	100990			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Educació Infantil i Grau en Educació Primària	5	OPTATIVA	Presencial
	Doble titulació: Grau en Educació Primària i Grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport	5	OPTATIVA	Presencial
	Grau en Educació Primària	4	OPTATIVA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	1.8		4.2
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	CARRERA FARRAN, FRANCISCO JAVIER			
Departament/s	CIÈNCIES DE L'EDUCACIÓ			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	Classes presencials (40%): 60 hores Treball autònom estudiant (60%): 90 hores			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
CARRERA FARRAN, FRANCISCO JAVIER	xavier.carrera@udl.cat	2	Concertar tutoria escrivint a xavier.carrera@udl.cat. Presencial (despatx 2.39) o per videoconferència.
JIMENEZ LLORENS, ANNA	annamaria.jimenez@udl.cat	2	Concertar tutoria a : annamaria.jimenez@udl.cat. Acordarem el format (presencial o videoconferència)
VANEGAS MUÑOZ, YULY MARSELA	yuly.vanegas@udl.cat	2	

Informació complementària de l'assignatura

Programa actualitzat amb data de 08 de setembre de 2023.

Objectius acadèmics de l'assignatura

1. Identificar i interpretar els trets i components específics que caracteritzen i defineixen l'educació STEM.
2. Analitzar i interpretar el fenomen STEM en el context social, cultural i humà actual i futur.
3. Analitzar propostes curriculars i experiències STEM desenvolupades en contextos propers i internacionals.
4. Experimentar metodologies i recursos facilitadors de l'aprenentatge STEM.
5. Construir una visió personal i col·lectiva de la filosofia i la formació STEM en educació primària.
6. Iniciar la construcció de la pròpia identitat professional com a docent STEM i agent de canvi social.

Competències

CB02: Aplicar els seus coneixement al seu treball o vocació d'una forma professional y disposin de les competències que solen demostrar-se por mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

CB3. Reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d' estudi) per a emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'indole social, científica o ètica.

CB4. Transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat como no especialitzat.

CG1. Fomentar els valors democràtics, amb especial incidència en els de tolerància, solidaritat, de justícia i de no violència i conèixer i valorar els drets humans.

CG2. Conèixer la realitat intercultural i desenvolupar actituds de respecte, tolerància i solidaritat cap als diferents grups socials i culturals.

CG3. Conèixer el dret d'igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes, en particular mitjançant l'eliminació de la discriminació de la dona, sigui quina sigui la seva circumstància o condició, en qualsevol dels àmbits de la vida.

CG4. Conèixer les mesures que garanteixen i fan efectiu el dret a la igualtat d'oportunitats de les persones amb discapacitat.

CG5. Desenvolupar la capacitat d'analitzar críticament i reflexionar sobre la necessitat d'eliminar tota forma de discriminació, directa o indirecta, en particular la discriminació racial, la discriminació contra la dona, la derivada de l'orientació sexual o la causada per una discapacitat.

CG6. Assumir el compromís de desenvolupament personal i professional amb sí mateix i la comunitat. Adaptar les propostes d'aprenentatge a les evolucions culturals més significatives.

CE1. Conèixer les àrees curriculars de l'Educació Primària, la relació interdisciplinària entre elles, els criteris d'avaluació i el cos de coneixements didàctics entorn als procediments d'ensenyança i aprenentatge respectius.

CE2. Dissenyar, planificar i avaluar processos d'ensenyança i aprenentatge, tant individualment com en col·laboració amb altres docents i professionals del centre.

CE4 Fomentar la lectura i el comentari crític de textos dels diversos dominis científics i culturals continguts en el currículum escolar.

CE09: Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.

CE13: Valorar la responsabilitat individual i col·lectiva en la consecució d'un futur sostenible.

CE14. Reflexionar sobre les pràctiques d'aula per a innovar i millorar la tasca docent.

CE15. Adquirir hàbits i destreses per a l'aprenentatge autònom i cooperatiu i promoure'l entre els estudiants.

CE16. Discernir selectivament la informació audiovisual que contribueix als aprenentatges, a la formació cívica i a la riquesa cultural.

CE17. Comprendre la funció, les possibilitats i els límits de l'educació en la societat actual i les competències fonamentals que afecten als col·legis d'educació primària i a les seues professionals.

CT3. Implementar noves tecnologies i tecnologies de la informació i la comunicació.

CT04: Adquirir coneixements bàsics d'emprenedoria i dels entorns professionals.

CT05: Adquirir nocions essencials del pensament científic.

Continguts fonamentals de l'assignatura

Tema 1: Educació científica i tecnològica per a tot el món

Cultura STEM des de la ciència, la matemàtica i la tecnologia. Necessitat de l'educació STEM. Origen, fites i marc europeu STEM. Innovació i desenvolupament responsables. ODS i futur sostenible. Re(creant) el futur des de l'escola. Alfabetització científica i tecnològica. Currículum i Educació STEM.

Tema 2: Competències del segle XXI. Les noves professions en la societat actual i futura

Competències i habilitats: pensament i coneixement STEM. Ètica i valors STEM. STEM i el desenvolupament de competències. Les vocacions científiques i tecnològiques. Perspectives de la formació STEM: equitat de gènere, controvèrsies sociocientífiques, creació col·lectiva, igualtat, inclusió digital.

Tema 3: Aprenentatge STEM a l'escola

Enfocaments i models STEM. Experiències STEM en contextos locals i globals. Desenvolupaments curriculars: interdisciplinarietat i transdisciplinarietat.

Tema 4: Les STEMtools i les seves metodologies

Resolució de problemes i necessitats en contextos reals. Mètodes i estratègies metodològiques STEM en base a la indagació. Creativitat i estratègies de pensament creatiu. Recursos i eines físiques i digitals. Entorns d'aprenentatges rics en tecnologia, pedagogies innovadores i plans d'estudis en matèria d'educació STEM.

Eixos metodològics de l'assignatura

- Aprenentatge basat en casos
- Ús de TIC
- Treballs individuals
- Tutoria
- Pràctiques
- Col·laboració/Cooperació
- Aprenentatge basat en projectes/problemes
- Lectures/consulta bibliogràfica
- Estudi personal
- Exposicions i/o debats de treball / propostes didàctiques
- Seguiment del treball individual/grupal
- Proves escrites / realització de treballs
- Metodologies i estratègies didàctiques STEM

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Inici: 12/09/23

Finalització: 08/10/23

La planificació es presentarà a les sessions presencials.

Sistema d'avaluació

AVALUACIÓ CONTÍNUA

Examen: 25% (individual) - prova amb materials i recursos.

Data de realització: 6 d'octubre de 12 a 14.

Criteris d'avaluació. Originalitat, qualitat i pertinència de les respostes/produccions. Relacions establertes entre continguts STEM. Qualitat i consistència de l'argumentació i reflexió persona. Estructura de la resposta/producció. Claredat expressiva, narrativa i lingüística.

Anàlisi d'iniciativa(es) STEM: 25% (equip)

Anàlisi d'activitats: 3 d'octubre de 8 a 10 h

Data de presentació (exposició oral): 5 d'octubre de 8 a 10.

Criteris d'avaluació. A partir de les STEM-Tools presentades s'analitzaran activitats d'aula on l'alumnat, per parelles, haurà de posar de manifest la mirada STEM. Es facilitarà una plantilla. (sessió de dues hores). L'anàlisi de l'activitat serà exposada a la resta de la company/es. 4 minuts per parella. (sessió d'1 hora). Es farà co-avaluació dels anàlisis presentats.

Portafoli STEM: 20% (individual)

Data de lliurament: Inicial (URL): 20 de setembre. Final: 8 d'octubre.

Criteris d'avaluació. Estructura. Disseny multimèdia i interactivitat. Aplicacions, eines i recursos emprats. Originalitat. Tipologia, format i quantitat/qualitat d'entrades. Reflexió, argumentació i justificació de les entrades des de la perspectiva STEM.

Representació gràfica STEM: 15% (individual)

Data de lliurament: fins el 6 d'octubre.

Criteris d'avaluació: Sistema(es) de representació gràfica del coneixement emprat(s). Disseny i originalitat de la representació. Elements que conformen la representació (pertinència, rigor, qualitat, quantitat) en relació a la temàtica representada. Relacions establertes entre els elements representats. Presència d'altres elements STEM vinculats amb la temàtica representada i relacions establertes.

Reflexió crítica sobre les STEM: 15% (individual)

Data de lliurament: fins el 2 d'octubre.

Criteris d'avaluació.

Criteris en relació al contingut: ús de documents de suport, raonament crític argumentat i coherent, tractament d'idees complexes, integració de coneixements adquirits a l'assignatura, capacitat de síntesi.

Criteris en relació a l'expressió escrita: ús de registres, estructura del text, sintaxis, connexió d'idees, riquesa lèxica adient al tema i a la reflexió, correcció ortogràfica i de presentació.

AVALUACIÓ ALTERNATIVA

Els estudiants que compleixin els requeriments d'avaluació alternativa hauran de realitzar les activitats d'avaluació establertes en l'avaluació continua.

Les dates d'examen i de lliurament d'activitats són les fixades en l'avaluació continua.

L'activitat Anàlisi d'iniciativa(es) STEM (25%) es realitzarà individualment.

Bibliografia i recursos d'informació

Bibliografia

Adanti, D. (2022). El meteorito somos nosotros. Un cómic sobre el cambio climático. Astiberri

Boon Ng, S. (2019). Exploring STEM competences for the 21st century.

Couso, D., Jiménez, R., Refojo, C. y Sacristán, J., (2020). *Enseñando ciencia con ciencia*, Fundación Lilly y

FECYT, Madrid, España.

García, J. A., Espinosa, M. P. P., & Sánchez, J. L. S. (2021). La enseñanza de STEM en Educación Primaria desde una perspectiva de género. *Revista Fuentes*, 23(1), 64-76.

Lopez, M., Córdoba, C., Y Soto, J. (2020). Educación STEM/STEAM: Modelos de implementación, estrategias didácticas y ambientes de aprendizaje que potencian las habilidades para el siglo XXI. *Latín American Journal of Science Education*, 7(2), 1-21.

López Simó, V., Couso Lagarón, D., & Simarro Rodríguez, C. (2020). Educación STEM en y para el mundo digital: El papel de las herramientas digitales en el desempeño de prácticas científicas, ingenieriles y matemáticas . *Revista de Educación a Distancia (RED)*, 20(62). <https://doi.org/10.6018/red.410011>

Snider, G. (2022). La forma de las ideas. Una investigación ilustrada sobre la creatividad. Garbuix Books.

Webs d'interès

<https://projectes.xtec.cat/steamcat/general/stemarium/>

<https://asturias4steam.eu/>

<http://educacionstem.educa.madrid.org/>

<https://stemie.fpg.unc.edu/>

<https://steam4u.eu/#project>

<https://stem.getintoenergy.com/>

<http://www.eduglobalstem.cat/>

<https://www.scientix.eu/home>